

Намоз одблари

05:00 / 09.01.2017 5970

Одоб - адабнинг кўплик кўринишидир.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳ васаллам доимий тарзда қилмаган феъллари - одобдир. Одобни тарк қилиш билан, суннати завоидни тарк қилиш каби, гуноҳкор бўлинмайди ва итоб ҳам қилинмайди. Лекин уни қилиш - афзалдир.

Намоз одблари:

1. Қиёмда - сажда ўрнига қарааш.

Ойша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади: “Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам намоз ўқисалар, бошларини эгиб, кўзларини ерга тикиб турар эдилар” (Ҳоким ривояти).

Бошқа бир ҳадисда ривоят этилишича, Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам Каъбага киргандарида то чиққунларича кўзлари сажда ўрнидан нарига ўтмаган (Ҳоким ривояти).

Ташаҳхудда ўтирганларида эса, назарлари кўрсатгич бармоқларидан нари ўтиб кетмаган (Имом Аҳмад ва Имом Абу Довуд ривояти).

Фақих уламоларимиз бу масалаларни ўз китобларида баён қилишган. Қиёмда турганда сажда ўрнига, ташаҳхудда ўтирилганда кўкракка, сажда пайтида буруннинг учлари ёнларига, рукуъда оёқлар орасига ёки устига қаралади ("Жомиъ ур-румуз").

2. Имкон қадар йўтални қайтариш.

Бу ҳолатда намознинг фосид бўлиш хавфи бўлади. Чунки, узрсиз эснаб, ундан икки ҳарф ёки кўпроқ ҳарфлар пайдо бўлса, намоз фосид бўлади.

Қироатда овозни чиройли қилиш ёки намоздалигини билдириш - узрлардан хисобланади.

3. Кекиришни қайтариш.

Бу феъл намоздан ташқарыда ҳам макрух бўлади. Шундай экан, намозда уни қилмаслик авлодир.

Абу Ҳужайфа розияллоҳу анҳу айтади: Расулуллоҳ солаллоҳу алайҳи вассалламнинг ҳузурларида кекириб юбордим. Расулуллоҳ солаллоҳу алайҳи вассаллам: "Кекиригингни бизлардан тийгин! Сизларнинг дунёда узоқ вақт қорни тўқ бўлганларингиз, охиратда кўп қорни оч бўладиганларингиздир", дедилар.

4. Намозда эснамаслик.

Эснаш одобсизлик бўлиб, ланжлик ва лоқайдлик аломатидир. Намозда эснаш эса, банданинг Робби ҳузурида турганини ҳис этмаслик, Унга нисбатан бехурматликтидир. Шунингдек, бу холат шайтонга йўл бериш ҳамдир.

Набий соллаллоҳу алайҳи вассаллам айтдилар: "Қайси бирингизга намозда эсноқ келса, қодир бўлгунича уни қайтарсин, чунки шайтон киради" (Имом Термизий ривояти).

"Намозда эснамоқ шайтондандир. Қайсингизни эсноқ тутса, иложи борича қайтармоққа уринсин" (Имом Термизий ривояти).

Уламолар намозда эснашни макрух санашган, ўзлари ҳам бу ишдан тийилишган.

Қудурий раҳимаҳуллоҳ айтадилар: "Кўп марта синадик, киши Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи вассаллам ҳаргиз эснаган эмаслар, деб кўнгилга келтирса, эсноқ қайтар экан". Ибн Обидин раҳимаҳуллоҳ ҳам шу гапни айтганлар.

Намозда пастки лаблар ичи тишланса, эсноқ қайтади (Сўфий Аллоҳёр. "Маслак ул-муттақийн").

Агар эсноқни қайтаришни ҳеч иложини қила олмаса, қўлининг сирти билан оғизни тўсади.

5. Шошилмаслик

Яъни, намозда хотиржам туриш. Намозга турганда фикру хаёлини жамлаб, Аллоҳнинг зикрига боғлаб, хотиржам бўлган ҳолда Яратганга юзланиш ҳам комил мусулмонларга хос фазилатдир. Чунки Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам намозда ниҳоятда хотиржам турганлар. Бошқаларни ҳам шунга буюрганлар.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бир куни: “Ўғриларнинг энг ёмони - намозидан ўғирлайдиганидир”, дедилар. Абу Қатода розияллоҳу анҳу сўрадилар: “Эй Аллоҳнинг Расули, намозидан қандай қилиб ўғирлаши мумкин?”. Шунда у зот: “Рукуъ ва саждаларини тўла адо этмасдан”, деб жавоб бердилар.

Ҳадис тўпламлари, Намоз одоблари, “Дурр ул-мухтор”, “Радд ул-мухтор”, “Жомиъ ур-румуз”, “Маслак ул-муттақин”, “Ал-фиқҳ ул-Ҳанафийу фий савбиҳил жадид” китоблари ва интернет маълумотлари асосида Суннатуллоҳ Абдулбосит тайёрлади